

Çılgın proje Ecevit'in fikri miydi?

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, aylardan bu yana merak edilen "çılgın projesini" bugün açıkladı. Ancak Başbakan Erdoğan'ın açıkladığı "Kanal İstanbul" projesinin, neredeyse aynı isimle bundan 17 yıl önce merhum Başbakanlardan Bülent Ecevit tarafından da önerildiği anlaşıldı. Konuya ilişkin ANKA'ya bilgi veren CHP Genel Başkan Yardımcısı Halıcı, Bülent Ecevit'in 17 Ocak 1994 tarihinde "İstanbul Kanalı Projesi" adıyla Karadeniz'den Marmara'ya kanal açılması konusundaki projesini açıkladığını belirterek "Boğazda artan deniz trafiğinin İstanbul'u tehdit ettiğini belirtiyor Ecevit. Buradan geçen tankerlerin, Boğaziçi trafiğini tıkanma noktasına getirdiğini söylüyor. Buna çözüm olarak da bu kanalı öneriyor. Bu kanalla Haliç arasında bağlantı kurulabileceğini de belirtiyor. Kanal çevresinde bir çekim merkezi oluşacağından bahsediyor" dedi.

-"BAŞBAKAN KEŞKE FİKRİN ECEVİT'E AİT OLDUĞUNU SÖYLESEYDİ"-

Ecevit'in projeyi açıkladığında "Melen projesiyle İstanbul'un su sorunu temelinden çözülebilir, Batı yakasındaki bazı göllere gereksinim kalmazsa bu göller de kanal için alınabilir, o zaman açılacak kanal için yapılacak hafriyat miktarı ve masrafı azalır" şeklinde detay da verdiğini kaydeden Halıcı, "Dolayısıyla bu, Ecevit'in 1994'te ortaya attığı bir fikirdir. Başbakan konuşmasında keşke bu fikrin Ecevit'e ait olduğunu, ondan aldığını söyleseydi, çok daha uygun olurdu" diye konuştu.

-ECEVİT, PROJEYİ YEREL SEÇİM KAMPANYASINDA AÇIKLAMIŞTI-

Milliyet gazetesinin internet üzerinden ulaşılabilen arşivindeki 18 Ocak 1994 tarihli sayısının 11. sayfasında Ecevit'in İstanbul'a kanal önerisinin haberi yer alıyor. Habere göre dönemin DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit, DSP İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayı Necdet Özkan'la birlikte düzenlediği basın toplantısında Boğaz'da artan deniz trafiğinin İstanbul'u tehdit ettiğini, buna çözüm olarak İstanbul'un Avrupa yakasında Karadeniz'le Marmara arasında bir kanal açılmasını öneriyor. Ecevit, kanalın açılması durumunda tanker ve şilep trafiğinin kanala aktararak Boğaz trafiğinin rahatlatılacağını, kanalla Haliç arasında bir bağlantı da kurulabileceğini belirtiyor

ÇILGIN PROJEYİ BİLEN BİLİYORMUŞ!

Başbakan Erdoğan ve yakın çevresi tarafından oluşturulan "çılgın proje"nin 7 Ekim tarihi itibarıyla özellikleri Türk basınında şöyle yer almıştı:

"Today's Zaman'ın Erdoğan'ın en yakın kurmaylarından elde ettiği bilgilere göre Başbakan Erdoğan, Cumhuriyetin 100. Yılı olan 2023 yılında İstanbul'a Silivri-Çatalca hattı üzerinde yeni ve suni bir boğaz yapmak istiyor. Proje İstanbul Boğaz'ındaki deniz trafiğinin tamamen bu kanaldan yapılmasını sağlamayı hedefliyor. Bunun yanı sıra Erdoğan, İstanbul Boğazı'nda yapılacak üçüncü köprüyü de bu projeye paralel olarak Uygurluk Köprüsü yapmayı düşünüyor.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı sırasında ve AK Parti'nin kuruluşunda Erdoğan'a yakın çalışmış bir isim, projenin ne olabileceğini Today's Zaman'a anlattı. Başbakanın yakın çalışma arkadaşı olan ve adının açıklanmasını istemeyen kurmay, çılgın projenin İstanbul'a ikinci bir İstanbul Boğaz'ı inşası olduğunu söyledi.

Projeye ilişkin önemli ayrıntılardan da haberdar olan kurmay, projenin Erdoğan'ın Belediye Başkanlığı döneminde fikir düzeyinde olduğunu ancak 2007 yılında İstanbul'daki sel felaketinden sonra ise projelendirildiğini ifade etti. Eylül 2009'daki sel felaketinde 31 kişinin yaşamını yitirmesiyle birlikte Erdoğan, bu projenin hayata geçirilebileceğine karar verdi.

Erdoğan'ın kurmayının verdiği bilgilere göre, Başbakan daha İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı döneminde İstanbul Boğazı'ndaki tanker

trafiğine çözümler aramaya başladı. 15 Temmuz 1979'da Libya'dan yüklediği 94, 600 ton ham petrolü Romanya'ya taşıyan Rumen bandıralı Independenta adlı tanker Yunan bandıralı Evriyalı adlı kuru yük gemisine çarpmış ve kazada 43 kişi ölümlerle denizdeki yangın günlerce söndürülemedi.

Erdoğan'ın kurmayının verdiği bilgilere göre, Başbakan belediye başkanlığı döneminde İstanbul Boğaz'ındaki deniz trafiğine nasıl çözümler bulabileceğini araştırırken, önce İzmit Körfezi'nden Karadeniz'e ulaşacak bir kanal projesi üzerinde çalıştı. Ancak Siirt'te okuduğu bir şiiir yüzünden belediye başkanlığı görevinden alınır cezaevine gönderilince bu proje sadece fikir düzeyinde kaldı.

3 yıl önce karar verdi

Erdoğan'ın kurmayının verdiği bilgilere göre, 2009 yılında Trakya ve İstanbul'da yaşanan sel felaketleri Erdoğan'ın belediye başkanlığı döneminde hayata geçiremediği projeleri için büyük bir fırsat oldu. İstanbul'daki derelerin ıslah edilmesinin büyük maliyet gerektiği de tespit edilince Erdoğan, Silivri-Çatalca hattı üzerindeki dere yatakları boyunca Karadeniz'e ulaşacak bir kanal projesinin mümkün olup olmayacağını araştırmaya başladı. Bunun için İstanbul Üniversitesi'nden bazı uzmanlardan fikir alan Erdoğan, İstanbul'a yapılacak ikinci bir boğazın hem İstanbul Boğaz'ındaki deniz trafiğine kesin çözümler olabileceğini hem de dere Avrupa yakasında yaşanabilecek yeni sel felaketlerinin önüne geçebileceğine karar verdi.

Erdoğan'ın kurmayının verdiği bilgilere göre, Başbakan projenin Cumhuriyetin 100. Yıl dönümü olan 2023 yılında gerçekleşip gerçekleşemeyeceği konusunda da bilgiler aldı. Hem Rus hem İtalyan yetkililerin bunun mümkün olacağını ifade etti. Yeni bir boğaz inşası bölgedin sıfırdan yeniden yapılandırılması anlamına geldiği için Erdoğan, büyük rant savaşlarına yol açabileceğini endişesi ile projesi saklamayı tercih etti. Aynı yetkilinin verdiği bilgilere göre Başbakan Erdoğan, İstanbul'a yeni boğaz projesini 2011 seçimlerinden sonra açıklayacak. İstanbul'a üçüncü boğaz köprüsü projesiyle de yakından ilgilenen Başbakan Erdoğan, iki projesinin birbiriyle paralel gerçekleşmesini planlıyor. Erdoğan, İstanbul'a ikinci boğaz projesinin gerçekleşmesi halinde üçüncü boğaz köprüsüne de tarihi bir kimlik kazandırmayı hedefliyor. Asya ile Avrupa kıtasını birbirine bağlayacak bu köprü'nün, medeniyetler buluşmasının en büyük sembolü olmasını isteyen Erdoğan, Osmanlı Sultanlarından II. Abdulhamit'in İstanbul Boğaz'ın yapmayı planladığı üçayaklı köprü projesini de 3. Boğaz Köprüsünde uygulamayı hedefliyor. İstanbul Boğazı'ndaki büyük deniz trafiğinin kaldırılmasından sonrü üz ayaklı taş köprü'nün yapılabileceği ifade ediliyor. Köprü'nün adının da Uygurluk(Medeniyet) Köprüsü olabileceği belirtiliyor.

Ulaştırma Bakanlığı, Sakarya Nehri'ni kullanıp Marmara ile Karadeniz'i birleştirecek bir proje üzerinde yıllardan beri çalışıyor. Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, geçtiğimiz yıl yaptığı açıklamada Karadeniz ile Marmara denizini İstanbul Boğazından sonra ikinci bağlantıyı sağlayacak Sakarya Projesi'ni gündeme aldıklarını açıklamıştı. Bu projenin de ilk fikir babası Osmanlı Sultanları'ndan Sokullu Mehmet Paşa olduğunu biliniyor."(anka)

27.4.2011